

Raportul Comisiei de Etică a UBB

2025

1. Comisia de Etică – prezentare sintetică (secțiune comună tuturor rapoartelor anuale)

Comisia de Etică a UBB este o structură independentă de analiză a sesizărilor de etică a cercetării și a managementului universitar. Comisia funcționează în baza prevederilor Legii 199/2023 și a H.G. nr. 305/2024 Codul-Cadru de etică și deontologie universitară (modificat prin H.G. nr. 952/2025).

Conform legii, Comisia de Etică are următoarele atribuții: a) urmărește, respectarea codului de etică și deontologie universitară; b) asigură ducerea la îndeplinire a ordinelor ministrului educației pentru respectarea cadrului legal în domeniul eticii și deontologiei universitare; c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică și deontologie universitară pe baza sesizărilor sau prin autosesizare; d) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară prin propuneri adresate senatului universitar pentru adoptare și includere în carta universitară; e) realizează un raport anual referitor la situația respectării normelor de etică și deontologie universitară, care se prezintă rectorului și senatului universitar și constituie un document public; f) realizează activități de prevenire cu privire la încălcarea normelor de etică și deontologie universitară; g) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică; h) propune spre adoptare senatului universitar regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică; i) colaborează cu comisiile consultative de la nivel național; j) alte atribuții prevăzute de lege sau stabilite conform cartei universitare.

Orice persoană, din universitate sau din afara universității, poate sesiza Comisia de etică universitară cu privire la abateri săvârșite de membri ai comunității universitare, recomandabil numai după epuizarea dreptului de petiție și respectând ierarhia din universitate. Comisia se poate autosesiza cu analiza unor fapte, situații sau documente emise la diferite niveluri, susceptibile de a încălca regulile și principiile de etică în activitatea didactică, de cercetare și administrativă, precum și în alte aspecte al vieții universitare.

În 2020, alături de Comisia de Etică a Universității Babeș-Bolyai (UBB), a fost înființat mecanismul Ombuds universitar, care funcționează conform Procedurii de organizare și funcționare a mecanismului Ombuds la UBB, prin HCA nr. 7257/27.05.2024. Acesta este un organism intern al UBB care operează pe principii de confidențialitate, imparțialitate și independență, oferind sprijin informal membrilor comunității academice, conform Codului etic al UBB, Ghidului pentru combaterea discriminării, Ghidului pentru egalitate de gen la UBB și Procedurii de asigurare/protejare a bunăstării mintale în cadrul UBB. Ombudsul universitar discută cu membrii comunității fără prejudecăți și într-un mod obiectiv, acționând ca mediator

neutru și facilitator, fără a impune sancțiuni. Ombudsul este independent de conducerea UBB și de alte autorități administrative și nu are autoritate decizională obligatorie.

Confidențialitatea înregistrărilor și comunicărilor este strict respectată, iar divulgarea informațiilor se face doar cu acordul expres al părților implicate, cu excepția cazurilor de risc iminent de vătămare corporală.

Ombudsul universitar poate face recomandări, media litigii și organiza discuții pentru a găsi soluții constructive. Sesizările trebuie realizate de preferință în termen de 30 de zile de la incident pentru o intervenție eficientă. Se poate apela la Ombuds când competența de soluționare a unui conflict este neclară sau ca ultimă soluție după epuizarea altor căi.

Rolul Ombudsului universitar include ascultarea atentă a persoanelor, analiza situațiilor, identificarea opțiunilor, clarificarea politicilor și procedurilor interne, sprijinirea persoanelor în gestionarea conflictelor și dezvoltarea abilităților de gestionare a situațiilor dificile. Ombudsul UBB respectă Codul de etică și deontologie profesională al UBB, standardele Asociației Internaționale a Ombudsmanului (IOA) și ale Rețelei Europene a Ombudsmanilor în Învățământul Superior (ENOHE), din care face parte.

2. Activitatea comisiei și a Ombudsmanului în anul 2025

Pornind de la modificările legislative și din dorința de a clarifica și mai mult aspecte importante ce țin de etica universitară, Comisia de Etică a făcut la începutul anului 2025 o serie de propuneri de modificare a Codului de etică și deontologie profesională al UBB. După ce s-a aflat în dezbateri pe site-ul Senatului UBB, noul Cod de etică și deontologie profesională a fost avizat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 2587/4.03.2025 și aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/10.03.2025. Cu scopul creșterii conștientizării importanței eticii universitare în rândul comunității UBB și pentru a promova Codul de etică nou adoptat, Comisia de Etică, în colaborare cu ombudsmanul universitar, a organizat trei (3) sesiuni de informare la toate facultățile UBB. În cadrul acestor sesiuni cu titlul *Etica academică – Reglementări, practici*, desfășurate în mai 2025, membrii Comisiei de Etică au prezentat prevederile Codului de etică și deontologie profesională a UBB cu accent pe principiile enunțate în cod și au răspuns întrebărilor adresate de cadrele didactice și personalul administrativ care au reprezentat toate facultățile UBB la aceste sesiuni de informare. De asemenea, pagina de social media a Comisiei de Etică a fost actualizată și în acest an cu diverse informații privind etica universitară, iar site-ul web a fost actualizat cu informații relevante.

În anul 2025, componența Comisiei de Etică a suferit modificări. În urma demisiei președintelui Comisiei și a unui alt membru, au fost selectați doi noi membri în urma unui apel public (actualizarea componenței Comisiei fiind validată prin Hotărârea Senatului nr. 124/09.09.2026) și s-au ales noii reprezentanți ai studenților (actualizarea componenței Comisiei fiind validată de această dată prin Hotărârea Senatului nr. 199/24.11.2025).

În anul 2025 au fost înregistrate 33 de sesizări privind etica în cercetare sau în managementul universitar, dintre care: 2 au fost direcționate către ombudsmanul universitar, iar alte 2 au fost direcționate către facultăți sau Direcția Generală Administrativă, folosindu-se, și în aceste cazuri, tehnici de mediere și conciliere; pentru 10 sesizări s-au decis sancțiuni (pe lângă sancțiuni, Comisia a făcut și o serie de recomandări menite să preîntâmpine repetarea abaterilor); alte sesizări au fost declarate inadmisibile sau au fost respinse ca neîntemeiate; 4 sesizări sunt încă în analiză. Sesizările au avut ca obiect nerespectarea confidențialității și discriminarea în evaluare, comportamentul neadecvat al cadrelor didactice în relația cu studenții, agresarea verbală și fizică a unor cadre didactice, conflict de interese, o sesizare a vizat comportamente incompatibile cu valorile democrației și ale toleranței. Comisia de Etică a analizat sesizările depuse, a audiat persoanele reclamate și, în unele cazuri, petenții, a solicitat lămuriri, după care a adoptat deciziile care se impuneau. De asemenea, Rectorul și facultățile au consultat Comisia de Etică cu privire la alte situații care ar putea implica probleme de etică universitară. Aceste situații nu au fost însă formalizate și au fost rezolvate de conducerea UBB.

Pentru aceste sesizări, comisia s-a întrunit în ședințe de cel puțin 2 ori (în medie) pentru soluționarea fiecăreia dintre ele. Ședințele comisiei au loc cel puțin o dată pe lună sau ori de cât ori este nevoie.

De asemenea, în cursul anului 2025, Comisia de Etică a participat la 12 întâlniri cu mai multe comisii ARACIS în cadrul vizitelor pentru evaluarea externă instituțională sau evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență, masterat sau doctorat organizate la Facultatea de Litere, Facultatea de Istorie și Filosofie, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor și Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (în perioada octombrie-noiembrie 2025). În cadrul acestor întâlniri, membrii Comisiei au venit în sprijinul colegilor responsabili de programele de studii evaluate și au răspuns întrebărilor privind informarea comunității academice a UBB în privința eticii universitare, precum și întrebărilor despre sesizările adresate Comisiei de Etică privind eventualele încălcări ale Codului de etică și deontologie profesională al UBB la facultățile evaluate.

În plus, Rectorul sau facultățile au consultat Comisia de Etică în privința altor situații care ar putea implica probleme de etică universitară. Aceste situații nu au fost însă formalizate și au fost rezolvate de conducerea UBB.

Mai menționăm că în anul 2025, Subcomisia de Etică a Cercetării a desfășurat o activitate sistematică și susținută, având ca obiectiv principal evaluarea proiectelor de cercetare din perspectiva respectării principiilor și normelor etice aplicabile. În acest context, au fost analizate și soluționate un număr total de 289 de solicitări, corespunzătoare proiectelor de cercetare supuse procedurii de avizare etică. Activitatea Subcomisiei s-a derulat în conformitate cu cadrul normativ și procedural în vigoare, urmărind asigurarea unui proces de evaluare riguros, consecvent și eficient. Volumul semnificativ al solicitărilor gestionate reflectă

atât intensitatea activității desfășurate, cât și implicarea constantă a membrilor Subcomisiei în promovarea și susținerea desfășurării activităților de cercetare în condiții de integritate academică, responsabilitate și conformitate etică.

În concluzie, prin activitatea depusă în anul 2025, Comisia de Etică a contribuit activ la respectarea principiilor eticii universitare, dar și la promovarea acestora în rândul comunității academice a UBB. Prin recomandările incluse în diverse hotărâri, Comisia a continuat în mod constructiv eforturile pentru a crea o atitudine generalizată de etică și deontologie universitară în cadrul comunității UBB.

Mecanismul Ombuds la UBB a înregistrat în 2025 o consolidare semnificativă, demonstrată prin întărirea cadrului normativ, activitate constantă de gestionare a cazurilor, diversificarea activităților de informare și formare, inclusiv pe teme emergente precum etica inteligenței artificiale, implicare activă în procese strategice instituționale și prezență internațională consolidată prin participarea activă în rețeaua ENOHE și contribuții la conferințe internaționale. Implicarea activă a ombudsmanului UBB în rețeaua ENOHE și în diverse inițiative internaționale și instituționale a contribuit la consolidarea rolului instituțional și la dezvoltarea unor practici mai bune în domeniul eticii academice, promovând un mediu educațional mai echitabil, mai transparent și mai incluziv.

Anul 2025 a adus consolidări importante ale cadrului normativ al mecanismului ombuds la UBB. Prin Hotărârea Senatului nr. 28 din martie 2025, în noul Cod de etică și deontologie profesională al UBB se reafirmă mecanismul ombuds la secțiunea VII – Ombudsmanul universitar, Art. 44. Prin Decizia Rectorului nr. 4881 din aprilie 2025, prof. univ. dr. Dégi László Csaba a fost numit ca persoană responsabilă cu gestionarea cazurilor de hărțuire pe criteriu de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, în conformitate cu art. 6.1 lit. e), art. 6.2 și art. 7.2 din HG nr. 970/2023 privind prevenirea cazurilor de hărțuire pe criteriu de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă. În urma acestei decizii, a fost dezvoltat documentul privind Rolul Ombuds UBB în prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale și morale, prin care Universitatea Babeș-Bolyai se angajează să asigure un mediu de muncă și studiu sigur, bazat pe respect reciproc și demnitate, liber de orice formă de hărțuire.

În anul 2025, prin mecanismul ombuds al UBB au fost înregistrate 22 de solicitări. Dintre acestea, 2 cazuri au necesitat muncă de durată pe o perioadă mai lungă, implicând multiple sesiuni de consiliere și mediere, 2 cazuri au fost înaintate prin Comisia de Etică și 2 cazuri au venit direct prin Rectorat. Comparativ cu anii precedenți, se observă o stabilizare a numărului de cazuri după creșterea semnificativă înregistrată până în 2024, când au fost raportate 27 de cazuri, față de 23 în 2023 și 5 cazuri în 2020. Această dinamică reflectă atât maturizarea mecanismului ombuds, cât și creșterea încrederii comunității academice în serviciile oferite. O parte semnificativă a solicitărilor a fost soluționată cu succes prin intermediul întâlnirilor directe și al medierii.

Ombudsmanul UBB este membru activ în Comisia de coordonare (Steering Committee) a procesului HRS4R (*HR Excellence in Research Award*) al Universității Babeș-Bolyai și coordonează Grupul de lucru pentru Egalitate de șanse și incluziune. În octombrie 2025, a participat la întâlnirea Comisiei de coordonare dedicată prezentării stadiului actual al procesului, detalierii planului de implementare și stabilirii unui plan comun de pregătire pentru vizita de audit. Pe parcursul anului 2025, ombudsmanul a participat și la o serie de discuții inițiate de Anna Tamás, Diversity Officer al UBB, pe teme specifice incluziunii și diversității în mediul academic.

În colaborare cu Comisia de Etică, ombudsmanul a participat la evenimentul de informare *Etica Academică – Reglementări, practici* desfășurat în mai 2025, unde a explicat reprezentanților tuturor facultăților rolul ombudsmanului în cadrul universității. În octombrie 2025, ombudsmanul a contribuit la a doua ediție a sesiunii de orientare START în cariera academică UBB, desfășurată online, unde a prezentat mecanismele formale și informale ale UBB în domeniul eticii academice. În primăvara anului 2025, ombudsmanul a mai fost invitat să prezinte, împreună cu vicepreședintele Senatului UBB, esența muncii ombudsmanului în contextul reprezentării studențești și al leadershipului, la Tabăra de Primăvară a Secțiilor și Reprezentanților Studenților KMDSZ.

În cadrul Proiectului CNFIS-FDI-2025-F-0051 *Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru o educație de calitate la Universitatea Babeș-Bolyai*, ombudsmanul a organizat și susținut un workshop dedicat implicațiilor etice ale folosirii Inteligenței Artificiale în activitățile didactice și de cercetare. Workshopul, desfășurat în limba română în decembrie 2025, s-a adresat cadrelor didactice și studenților UBB.

Ombudsmanul universitar a contribuit la cea de-a 20-a Conferință Anuală a ENOHE – European Network of Ombuds in Higher Education, organizată la Vrije Universiteit Amsterdam în iunie 2025. Conferința a abordat tema *Building Bridges: Equity, Responsibility, and the Ombuds' Vision for the Future, Inspired by 750 Years of Amsterdam*. În cadrul conferinței, ombudsmanul UBB a fost speaker în sesiunea *Naming and/or Shaming: How far to go (if) with public transparency?*, alături de colegii Natalie Sharpe (Canada) și Markus Seethaler (Austria). Prezentarea a explorat tensiunea dintre principiul confidențialității – care este fundamental în munca ombudsmanului – și nevoia de transparență publică în cazuri care implică interese publice sau deficiențe sistemice. Au fost discutate abordările din diferite țări, influența mandatelor specifice asupra practicilor de transparență, precum și beneficiile și riscurile asociate cu dezvăluirea publică a problemelor instituționale. Totodată pe parcursul anului 2025, ombudsmanul a participat la întâlnirile regulate ale Comisiei Internaționale din cadrul ENOHE, unde este membru plin, contribuind astfel la consolidarea poziției UBB în rețeaua europeană a ombudsmanilor și la dezvoltarea unor strategii comune în domeniul eticii academice.

În concluzie, în anul 2025, mecanismul ombuds al UBB a cunoscut o consolidare semnificativă atât din punct de vedere instituțional, prin reglementări noi, cât și prin diversificarea activităților și implicarea în inițiative naționale și internaționale.

Pentru Comisia de Etică a UBB

Lect. univ. dr. Ioana-Andreea Mureșan